

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14P/134/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2223202644
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:2223202644.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda v konaní pred sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. G., Z.. XX.XX.XXXX, K.. Č.. V. Ú. Q. V. C. L. Q., Z. XXX/X, L. Q., zastúpené kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov - matka: F. G., Z.. XX.XX.XXXX, B. V. F. a otec: F. Q., Z.. XX.XX.XXXX, B. V. F., K.. Č.. Z. XXX, o uloženie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine maloletému A. G., Z.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť najdlhšie na šesť mesiacov s tým, že sa umiestni do Liečebno-výchovného sanatória Č., Q. Q. Č. X.

II. Súd ukladá obom rodičom výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 2 písm. d/ Zákona o rodine, a to podrobenie sa sociálnemu a odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny L. Q., najmä ohľadne riadneho zabezpečenia výchovného prostredia maloletému dieťaťu.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda (ďalej len „ÚPSVaR“) písomným podaním doručeným súdu dňa 24.08.2023, podal podnet na začatie konania vo veci uloženia výchovného opatrenia podľa ust. § 37 ods. 3 písm. b/ zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. a tiež podnet na vydanie uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia podľa ust. § 367 ods. 3 CMP o dočasnom umiestnení maloletého do zariadenia pre výkon rozhodnutia súdu.

2. Z podnetu ÚPSVaR vyplýva, že maloletý je uznesením Okresného súdu Dunajská Streda č.k.7PPOm/3/2020-24 zo dňa 16.10.2020 spolu so súrodencami dočasne umiestnený na výkon výchovného opatrenia do Centra pre deti a rodiny L. Q., Z.B. XXX/X, XXX XX L. Q.. Dňa 28.11.2022 vydal Okresný súd Dunajská Streda pod sp. zn. 15P/43/2022 rozhodnutie o nariadení ústavnej starostlivosti súrodencov G.. Maloletý je spolu so svojimi súrodencami umiestnený v CDR L. Q., nakoľko matka deti zanedbávala starostlivosť o svoje deti, žili túlavým životom. V byte kde bývali nebola elektrina ani plyn, neplatili nájomné a bol vydaný príkaz na vystaňovanie. Matka nepracovala, aktivačné práce odmietala. Ani v spolupráci s oddelením SPODaSK sa nesnažila a ani svoju situáciu nezlepšila. CDR L. Q. požiadalo oddelenie SPODaSK o podanie návrhu na súd na umiestnenie maloletého A. G. do LVS Č.. U maloletého stále prevláda nezáujem o učenie a počas prázdnin pretrvávali problémy v správaní. Maloletý absolvoval 1.ročník v Cirkevnej škole Q.. P. T. s VJM v L. Q., 2.ročník a 3.ročník absolvoval v LVS Č., kde bol umiestnený uznesením Okresného súdu Dunajská Streda. LVS Č. v závere školského roku 2022/2023 vypracovalo správu, kde sa uvádza, že počas pobytu v zariadení došlo k miernemu pozitívnemu posunu

v emocionálnom stave dieťaťa a aj v školskom napredovaní. Jeho vzťah k autoritám je rešpektujúci, dodržiava nimi stanovené hranice a pravidlá. Tiež zaznamenali zlepšenie v oblasti sebaregulácie a sebakritiky. V závere správy odporúčajú, aby maloletý aj v ďalšom školskom roku navštevoval LVS Č.. Dňa 18.08.2023 oddelenie SPODaSK vykonalo s maloletým pohovor s cieľom informovať ho o pokračovaní v štúdiu v LVS Č. a zistiť jeho názor. Maloletý uviedol, že si myslel, že už do tej školy nepôjde, ale ak treba tak pôjde a bude tam poslúchať a robiť čo treba. Počas rozhovoru bol neposedný a nadšený nakoľko ďalší deň cestoval do tábora, kam sa veľmi tešil. Maloletý rozprával o pobyte u matky a trávení prázdnin. Veľa rozprával o bitkách, agresii, seba považuje za bossa, za dôležitého. Sociálna pracovníčka CDR nás informovala, že pred dvomi dňami došlo medzi súrodencami k agresívnej hádke a bitke, kde bola privolaná RZP a polícia. Počas prázdnin bolo viacero konfliktných situácií medzi súrodencami, avšak nebolo potrebné privolať pomoc. V správe CPPPaP z 31.5.2022 sa píše, že na základe neurologického vyšetrenia bola u maloletého stanovená diagnóza: porucha pozornosti a na základe pedopsychiatrického vyšetrenia bola stanovená diagnóza ADHD a zmiešané poruchy správania a emócií (nastavená medikamentózna liečba). Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, oddelenie Sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately má za to, že pre maloletého je najvhodnejšie pokračovať vo vzdelávaní v LVS Č..

3. Rodičia maloletého sa k veci nevyjadrili, v konaní neprejavili žiaden záujem.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom kolízneho opatrovníka a jednak sa oboznámil s obsahom pripojených listinných dôkazov, a to podaním z 24.08.2023, lustráciou rodičov maloletého v registri sociálnej poisťovne (č.l. 10), rodným listom maloletého, sociálnou správou o maloletom dieťati (č.l. 14), diagnostickou správou o psychologickom vyšetrení (č.l. 17), správou o povesti rodičov maloletého (č.l. 39), správou LVS Č. (č.l. 42), pripojeným súdnym spisom tunajšieho súdu sp. zn. 15P/43/2022, z neho najmä rozsudkom č. k. 14P/43/2022-68 z 28.11.2022, pričom bol zistený nasledovný skutkový stav:

5. Maloletý, t. č. má 10 rokov, je zdravý má len bežné zdravotné problémy. Maloletému bola rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 14P/43/2022-68 z 28.11.2022 nariadená ústavná starostlivosť v CDR L. Q.. Obaja rodičia boli zaviazaní prispievať na výživné maloletému v zákonnej minimálnej výške. Obaja rodičia žijú túlavým spôsobom života, nemajú vytvorené vhodné výchovné prostredie pre deti a nemajú trvalé zamestnania, žijú len z príležitostných prác.

6. Vo veci bolo začaté konanie uznesením z 30.08.2023 (č.l. 18) a zároveň bolo zariadené neodkladné opatrenie na dočasné umiestnenie maloletého do LVS Č..

7. Zo správy z Centra pedagogicko - psychologického poradenstva a prevencie L. Q. z 31.05.2022 (č.l. 17) je zrejme, že od ostatného vyšetrenia z 25.03.2021 výrazné zmeny nie sú zaznamenané, vývin intelektových schopností je naďalej disharmonický. Globálne hodnotená intelektová kapacita sa nachádza v pásme nižšieho priemeru. V grafomotorických prejavoch sú prítomné známky organického poškodenia CNS. Osobnostne ide o človeka skôr extrovertného, priateľského, ktorý však ťažko ovláda svoje emócie, je zvýšene iritabilný, ľahko sa dostáva do konfliktov, funguje systémom podnet - reakcia, zvažovacia fáza je značne oslabená. Badať však mierny pozitívny posun v emocionálnom stave maloletého i školskom napredovaní, pravdepodobne tu zohráva úlohu pravidelná starostlivosť a vedenie zo strany pracovníkov LVS. Etiológia pretrvávajúcich nedostatkov je multifaktoriálna.

8. Zo správy z Liečebno-výchovného sanatória Č. z 19.06.2023 je zrejme, že osobnosť maloletého je vo vývine, detská s nízkou frustračnou toleranciou. Zmeny v správaní boli zistené v oblasti zníženého negativizmu a zvýšenej sebakontroly, je však potrebné ich dlhodobo a pozitívne posilňovať, aby naučené vzorce správa nevyhasli. Rád kreslí a precvičuje si pozornosť aj pamäť cez hry. Naučil sa postupne identifikovať vlastné emócie, rozlišovať ich a verbalizovať. Vybudoval si viaceré zdravé stratégie zvládania záťažových situácií, čo prispelo k celkovému zlepšeniu jeho emociálneho prežívania. Odporúča sa, aby dieťa aj v ďalšom školskom roku navštevovalo LVS Č..

9. CDR L. Q. dňa 4.09.2023 (č.l. 25) súdu oznámilo, že maloletý bol dňom 04.09.2023 premiestnený do LVS Č..

10. Mesto V.A. F. oznámilo 12.10.2023 (č.l. 39), že obaja rodičia maloletého sú slobodní a obaja sú u nich prihlásení k trvalému pobytu. Matka má tri maloleté deti, všetky umiestnené v CDR L.Á. Q., majetok nemá. Otec sa zdržiava v obci Z..

11. Ďalej zo správy z Liečebno-výchovného sanatória Č. z 18.10.2023 (č.l. 42) bolo zistené, že maloletý nastúpil 04.09.2023, navštevuje 4.ročník ZŠ pri LVS, adaptácia na režim zariadenia prebehla primerane. Správanie maloletého voči dospelým zamestnancom je zdvorilé, snaží sa plniť pokyny a spolupracovať. Pri niektorých predmetoch potrebuje individuálny prístup. Má nízku frustračnú toleranciu a nezvláda situácie osobného neúspechu, reaguje agresivitou namierenou voči sebe. Vo vzťahu k rovesníkom má problémy s emocionálnou labilitou, reaguje prudko, nevhodne, prípadne zastrašuje mladšie deti vulgarizmami. Má pár blízky kamarátov, rád sa zúčastňuje pohybových aktivít (futbal, trampolína). Učí sa pracovať s vlastnými emóciami, postupne sa zlepšuje, ale naďalej má nízku úroveň emočnej zrelosti. Pozitívne je, že maloletý má dôveru v dospelých zamestnancov LVS, ochotne prijíma kritiku a spätnú väzbu na svoje správanie, pochvala ho pozitívne motivuje. Odporúča sa pokračovať v pobyte maloletého do konca školského roka 2023/2024. Veľmi mu vyhovuje režimové zariadenie, kde má presne vopred určené pravidlá.

12. Maloletý bol primerane poučený o prebiehajúcim konaní. Na pojednávanie nechcel prísť, a to z dôvodu, že v ten deň mali preňho dôležitý výlet. Spočiatku nevedel, že má ostať v zariadení, ale nakoniec sám uznal, že je to pre neho najlepšie. Má tu vytvorený pravidelný program, ktorý sa snaží so všetkým dodržať, dospelých rešpektuje, teší ho keď ho pochvália.

13. Kolízna opatrovníčka uviedla, že maloletému vyhovuje režimové zariadenie, presne potrebuje mať určený čas, kedy čo sa kedy má robiť. Podmienky sanatória maloletému veľmi prosperujú od septembra. Ukázalo sa, že počas letných prázdnin, kedy bol v CDR a aj u matky na pobyte, tieto režimy mu nevyhovujú, súrodenecké vzťahy neboli adekvátne. Matka nemá stále bydlisko, dlhodobo sa s ňou sociálne pracuje, ale žiaľ je typ, ktorá sa len večne sťažuje, že jej nikto nepomôže.

14. Podľa § 37 ods. 1 Zákona o rodine, nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

15. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

16. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,

- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyť v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyť v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovu a inak závislých.

17. Podľa ods. 4 tohto ustanovenia, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>> alebo § 48 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, budúcim osvojiteľom, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť

- a) povinnosť spolupracovať so zariadením podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3, s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom,
- b) inú povinnosť.

18. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže výchovné opatrenie podľa odseku 3 uložiť aj vtedy, ak jeho uloženiu nepredchádzalo výchovné opatrenie podľa odseku 2.

19. Podľa ods. 6 tohto ustanovenia, ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

20. Podľa ods. 7 tohto ustanovenia, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

21. Podľa ods. 8 tohto ustanovenia, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

22. Na základe vykonaného dokazovania, hodnotiac dôkazy jednotlivo, ako aj vo vzájomných súvislostiach, súd dospel k záveru, že boli splnené zákonné podmienky pre nariadenie výchovného opatrenia nad maloletým, a to jeho umiestnením v zariadení Liečebno-výchovného sanatória Čakany, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému, jeho resocializácie, zvládania svojej agresie, a to na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. V konaní bolo preukázané, že v dôsledku zanedbávania starostlivosti o maloletého matkou, u maloletého bolo zistené neadekvátne správanie. Maloletý dospel do štádia, kedy jeho celkový prístup k povinnostiam a rešpektovaniu pravidiel, tiež jeho postoj a sebareflaxia, sú na dobrej úrovni, s postupnými pozitívnymi zmenami, avšak podľa zariadenia, ktoré zabezpečuje odbornú starostlivosť maloletému, je potrebné v pobytovom režime maloletého pokračovať, pretože doterajšie opatrenia v súčasnosti plnia svoj účel čiastočne. Preukázané bolo, že v záujme úspešného zavŕšenia nápravy je naďalej potrebný odbornovo-výchovný proces a podporovať u maloletého pozitívnu zmenu správania. Resocializačný program u maloletého nie je ukončený, pričom jeho pobyt v tomto zariadení plní svoj účel. Maloletý nie je pripravený na návrat do prirodzeného, respektíve náhradného rodinného aj školského prostredia.

23. S poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, u ktorého stále pretrváva emočná labilita vyúsťujúca do agresie, v rámci nariadenia výchovného opatrenia, súd nariadil maloletému výchovné opatrenie na dobu najdlhšie 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

24. Zároveň súd uložil obom rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu a odbornému poradenstvu, najmä ohľadom riadneho zabezpečenia vhodného výchovného prostredia maloletému dieťaťu. Pripomína sa povinnosť obom rodičom plniť si svoju vyživovaciu povinnosť aspoň v minimálnej výške.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave, písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní musí byť popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže byť rozšírený len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Rozsahom odvolania nie je odvolací súd viazaný vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami, inak súd vyhotoví kópie odvolania na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj z dôvodu nesprávneho alebo neúplného zistenia skutočného stavu veci (§ 62 Civilného mimosporového poriadku).

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/95 Z. z. v znení neskorších predpisov (Exekučný poriadok).